

Aby mali všetky deti v škole rovnaké šance...

SENEC – Ako vybudovať školu, aby sa v nej deti cítili bezpečne, motivovane a docenene, a to aj napriek rozličným kultúram, z ktorých pochádzajú, či rôznym možnostiam, ktoré im vytvára rodinné zázemie? Aké má učiteľ (a zvlášť učiteľ na Slovensku) možnosti vzdelávať a vychovávať deti, keď každé je jedinečné? A akú úlohu v celom procese tvorby kvalitnej a múdrej školy má jej riaditeľ? Odpovede aj na tieto otázky hľadalo minulý týždeň v Hoteli SENEC v Senci takmer 500 učiteľov a riaditeľov zo všetkých stupňov škôl na Slovensku. Konal sa tam totiž už 5. ročník medzinárodnej odbornej konferencie Učiteľ nie je Google... a stále sa môže učiť.

Učiteľ nie je Google ho tento rok opäť zastupoval dr. Marek Tesar, PhD. MA, TTC z Univerzity v Aucklande. Ako v tejto súvislosti o slovenských učiteľoch povedal: „Slovenskí učelia sú skvelí, veľmi sa chcú učiť a pracovať s rôznymi deťmi, len im možno chýbajú skúsenosti, pobyty v zahraničí či literatúra, ktoré by im pomohli

učiteľa, absentuje ďalšie vzdelávanie učiteľov, chýbajú metodické materiály, ktoré by mohli učelia využívať...

Bohaté skúsenosti so vzdelávaním detí cudzincov má napríklad aj Mgr. Tatiana Kizivatová, riaditeľka ZŠ s MŠ J. A. Komenského, ktorú navštevuje početná skupina vietnamských detí. Ako priznala: „Integrácia migrantov v našej škole nie je problém v rámci prijatia kolektívom rovesníkov. Popri vietnamských deťoch v poslednej dobe prichádza viacero detí z Ukrajiny. Napriek tomu, že učiteľ v tejto komunite má veľkú úctu, zdúmenie o vzdelaní je len u niektorých vrstiev vietnamskej komunity.

Najväčšie stretnutie učiteľov a riaditeľov škôl na Slovensku tento rok opäť organizovalo odborné nakladateľstvo Dr. Josef RAABE Slovensko – člen vydavateľskej skupiny Klett, ktorá je lídrom v oblasti vzdelávania v Európe.

Spoluorganizátorom bolo Veľvyslanectvo Indickej republiky a odborným garantom podujatia bola Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. Jubilejný 5. ročník medzinárodnej odbornej konferencie organizátori postavili tak, aby reflektoval aktuálne dianie na Slovensku – v kontexte medzinárodných súvislostí. Tento rok bola konferencia postavená na troch základných pilieroch:

- Rovnosť a nerovnosť šancí vo vzdelávaní
- Rozmanitosť vzdelávacích procesov
- Kvalita školy

„Keď sme uvažovali o téme tohtoročnej konferencie, čo je to aktuálne, čo sa teraz musia učelia naučiť, čomu sa musí prispôsobiť chod škôl aj zmyslenie riaditeľov a učiteľov, celkom jednoznačne nám z množstva tém zarezonoval súčasný svet v pohybe. Všetko sa dnes mení rýchlejšie ako kedykoľvek predtým, prehĺbujú sa rozdiely... a všetky tieto zmeny musí reflektovať aj škola,“ hovorí Mgr. Mira Schrimpelová, kateľka odbornej konferencie Dr. Josef RAABE Slovensko.

Čo sa môžeme naučiť od Indie?

Spolupráca Veľvyslanectva Indickej republiky na tohtoročnej učiteľskej konferencii nebola náhodná. Veď je to práve India so svojím kastovým systémom, ktorá sa už dlhodobo vyrovnáva so sociálnymi rozdielmi. Otázkou je – máme alebo môžeme niečo z indických skúseností preniesť do slovenských škôl? „Pre vás Európanov bude zrejme len ťažko predstaviteľné, že u nás v Indii je celkom bežný jav, že študenti pochádzajúci z nižších kást sedia v zadných radoch, nemajú dovolené miešať sa medzi študentov z vyšších kást a majú zakázané deliť sa o jedlo. Kvôli stereotypizácii a predsudkom zo strany privilegovaných kást a sociálnych tried mnoho študentov v škole trpí kvôli snobizmu, predčasne končí školskú dochádzku, dosahuje slabý prospech a je predmetom ponižovania,“ približuje indickú realitu v školách Chetan Sinha, PhD., odborný asistent na Katedre psychológie Christ University v Indii, ktorý vystúpil v rámci programu v Senci.

Nový Zéland – školy, kde sa ľuďom spolu žije dobre

Dobrym príkladom, kde majú s multikultúrnou dlhoročnou skúsenosťou, je určite Nový Zéland. Na konferencii

Chetan Sinha – „Učiteľ je v Indii veľmi vážnou osobou, je považovaný za prvoradého odborníka zodpovedného za výchovu mladých ľudí.“

Marek Tesar – „Čo sme sa v zahraničí naučili, je, že práve vďaka vytváraniu komunit sa školy stávajú otvorenejšie smerom k deťom aj k ich rodičom.“

Mira Schrimpelová – „Je dôležité, aby deti, ktoré pochádzajú z rôznych sociálnych vrstiev, dostali rovnaké šance a príležitosti na to, aby boli múdre a vzdelané, pričom v tomto procese popri rodine zohráva dôležitú rolu práve škola. Škola má byť priestorom, kde by deti nemali počítovať rozdiely.“

Tatiana Kizivatová – „Najväčším problémom je jazyková bariéra. Viaceré vietnamské deti, ktoré prichádzajú na Slovensko vo veku nad 10 rokov, často „nenabehnú“ na slovenčinu ani do ukončenia ZŠ. Rodičia týchto detí tiež nepoznajú jazyk a komunikácia školy a rodiny je prakticky nulová.“

s heterogenitou pracovať. Na Novom Zélande vždy hovoríme, že funkcia školy je v tom, aby sme všetci spolu žili dobre. Toto vnímam ako jeden z princípov, ktoré by ste si mohli na Slovensku osvojiť. Nemysliet len na to, ako môžem ja ako individualita žiť dobre, ale uvažovať o tom, ako môžeme všetci spolu žiť dobre.“

Aké máme skúsenosti so vzdelávaním cudzincov na Slovensku?

Aká je na Slovensku situácia ohľadom vzdelávania detí cudzincov? V čom k nim treba na pôde školy pristupovať inak? A treba vôbec? Aj táto téma odznela počas dvojdného odborného programu. O potrebe riešiť túto problematiku totiž svedčí hneď niekoľko problémov, s ktorými sa musia školy vyrovnávať: deti cudzincov napríklad nie je možné zaradiť medzi deti so špeciálno-vzdelávacími potrebami, školy nemôžu žiadať o vyšší normatív na vzdelávanie detí cudzincov, tieto deti nemajú nárok ani na asistenta

Väčšina detí migrantov z ázijských krajín pomáha rodičom pri ich podnikaní, mnohokrát aj na úkor vzdelávania. V iných rodinách kladú vzdelávaniu veľmi veľký význam, na komunikáciu so školou používajú angličtinu alebo tľmočníkov, ich deti idú študovať na elitné bratislavské gymnáziá.“

Na 5. ročník dvojdnovej konferencie sa tento rok prihlásil rekordný počet účastníkov z celého Slovenska, takmer 500 učiteľov a riaditeľov škôl, vystúpilo na nej viac ako 40 domácich lektorov aj renomovaných spíkov zo zahraničia – z Nového Zélandu, Indie, Nemecka, Švajčiarska a Česka. Pre účastníkov konferencie organizátori pripravili spolu takmer 40 rôznych vzdelávacích aktivít – hlavné referáty, semináre, workshopy, okrúhle stoly, moderované diskusie, tréningy a dokonca aj koučovaciu zónu. „Hlavným cieľom podujatia je podporiť pedagógov v ich snažení a priniesť im na Slovensko nové a inšpiratívne myšlienky, otvárať priestor na diskusie,“ povedala Mira Schrimpelová.